

ÖZEL KIRŞEHİR KOLEJİ MİLLİ UYANIŞ TARAMA SINAVI 2

Murat CİVAN

1. Amasya Genelgesi Millî Mücadele tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olmuştur. Vatanın içine düştüğü tehlike belirtilerek Osmanlı Hükûmeti ikaz edilmiş, bu tehlike ile mücadele etmek için halka çağrı yapılmıştır. Mustafa Kemal Paşa açık bir şekilde resmî görevinin dışına çıkarak millî bir görev üstlenmeye başlamıştır. Bu çalışmalardan haberdar olan İtilaf Devletleri, Mustafa Kemal Paşa'nın görevden alınması için Osmanlı Hükûmetine baskı yapmışlardır. Baskılar sonucunda Osmanlı Hükûmeti Mustafa Kemal Paşa'yı geri çağırılmışsa da o, geri dönmeyerek yoluna devam etmiştir.

Verilen gelişmelere bakılarak Mustafa Kemal'in İstanbul'a dönmemesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Ülkesini işgal altından kurtarmak istemesiyle
- B) Yabancı işgalini kolaylaştırmak istemesiyle
- C) Yayılmacı bir siyaset oluşturmak istemesiyle
- D) Yeni bir devlet kurmak istemesiyle

2. Mondros Ateşkes Anlaşması'nı izleyen günlerde galip devletlerin işgallerinden cesaret alan Rumlar ve Ermeniler gibi azınlık grupları kendi devletlerini kurmak amacıyla Türklere karşı saldırıya geçtiler. Bunlardan Rumlar bir yandan işgalcilere yardım ederken diğer yandan Türklere karşı doğrudan silahlı faaliyetlerde bulunmaya başladılar. Bu faaliyetlerini daha etkili biçimde yürütmek için de Mavri Mira ve Pontus adlarını taşıyan çeşitli cemiyetler kurdular. Rumlar gibi Anadolu'da devlet kurmak isteyen bir diğer azınlık ise Ermenilerdi. Ermeniler bu amaçla Hınçak ve Taşnak-Sütyun gibi cemiyetler etrafında toplanmışlar, Mondros Ateşkesi'nden sonra da işgalci devletlerden aldıkları destekle silahlı saldırılarına hız vermişlerdi.

Buna göre Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan sonra azınlıklar tarafından kurulan cemiyetlerin ortak amacının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Türk topraklarında bağımsız devlet kurmak
- B) Anadolu topraklarını sömürge hâline getirmek
- C) Avrupalı Devletlerin desteğini sağlamak
- D) Türklerle işbirliği içerisinde olmak

3. "Mustafa Kemal, Mondros Ateşkesi'nden sonra memleketi, içine düştüğü durumdan kurtarmak için İstanbul'a gelerek çareler araştırdı. Kendi gücümüzle kurtulabileceğimize inananların çok az olduğunu ve burada bir şey yapılamayacağını görerek Anadolu'ya geçmenin yollarını aradı. İstanbul Hükûmeti, Mustafa Kemal'i İstanbul'dan uzaklaştırmak amacıyla Doğu Karadeniz'de görevlendirdi."

Bu bilgiler dikkate alındığında Mustafa Kemal ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Anadolu'yu işgale karşı örgütlemek için görevlendirildiğine
- B) İşgalci güçlerle iş birliği yaptığına
- C) Kendi planlarını uygulama olanağı bulduğuna
- D) İstanbul Hükûmeti'yle iş birliği içine girdiğine

4. 3. • Toros tünelleri, İtilaf Devletlerinin kontrolüne bırakılacaktır.
- Telsiz, telgraf ve kabloların denetimi İtilaf Devletlerine geçecektir.
  - Osmanlı ticaret gemileri İtilaf Devletlerine hizmet edecektir.

Mondros Ateşkes Anlaşması'nın verilen maddelerinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili karar yoktur?

- A) Ulaşım B) Ekonomi
C) Askerî D) Haberleşme

5. Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi üzerine savaşın tarafların kuvvetler dengesi İttifak Devletlerinin aleyhine gerçekleşti. İstanbul Hükûmeti çaresizce ateşkesi kabul etmek zorunda kaldı. İmzalanan antlaşma maddelerine göre;

- Doğudaki altı vilayette herhangi bir karışıklık çıktığında bu iller işgal edilebilecekti.
- Bütün haberleşme istasyonları, liman ve tersaneler, tüneller ve demiryolları İtilaf Devletlerinin denetimine verilecekti.
- Çanakkale ve İstanbul boğazları açılacaktı ve buradaki yerleşim birimleri İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecekti.
- İtilaf Devletleri kendi güvenliklerini tehdit edecek herhangi bir durumda istedikleri yerleri işgal edebileceklerdi.

Buna göre Mondros Ateşkes Anlaşması'nın maddelerinden hangisi İstanbul ve Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığını tehdit etmiş, Anadolu ve Rumeli topraklarının bağlantısını kesmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. İstanbul Hükûmeti'nin "Tamamen yok olsaydı İstanbul ve Anadolu'da küçük fakat yine de bir devlet olarak kalmak daha iyidir." düşüncesi aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) TBMM ile anlaşma yapılmasına
B) Sevr Antlaşması'nın imzalanmasına
C) İstifa etmelerine
D) Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasına

7. Mondros Ateşkes Anlaşması bir ateşkes anlaşmasından çok içerdiği maddelerden dolayı kayıtsız ve şartsız teslim belgesi olmuştur. Ateşkesin imzalanmasından sonra başlayan işgallere karşı ilk tepki olarak Anadolu'da yer yer direniş cemiyetleri kurulmuş ve protesto mitingleri düzenlenmiştir.

Buna göre;

- Yönetim şekli değiştirilmek istenmiştir.
- İşgallere tepki gösterilmiştir.
- Kuvâ-yı Millîye ruhu doğmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III.
C) I ve II. D) II ve III.

8. İtilaf Devletleri kendi güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıkarsa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir.

Mondros Ateşkes Anlaşması'nın yedinci maddesi ile İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları söylenemez?

- A) Sömürgeci emellerini gerçekleştirmek
B) Anadolu'da oluşabilecek millî bir direnişe engel olmak
C) Boğazların yönetimini uluslararası bir komisyona vermek
D) Türk topraklarının bütünlüğünü bozmak

9. • Osmanlı ordusu terhis edilecek,
• Orduya ait silah ve cephane İtilaf Devletlerine verilecek,
• Donanma, İtilaf Devletlerinin gözetiminde olacak,
• Toros tünelleri ve postaneler İtilaf Devletlerinin denetiminde olacak.

Mondros Ateşkes Anlaşması'nın bu maddelerine göre İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) İtilaf Devletlerinin siyasi ve iktisadi yapısını kuvvetlendirmek
B) Anadolu halkının bir araya gelmesini engellemek
C) Ekonomik yönden Osmanlı'nın kalkınmasını engellemek
D) Osmanlı'nın lojistik gücünü ele geçirmek

10. İzmir daha önce gizli antlaşmalarla İtalya'ya bırakılmasına rağmen Paris Barış Konferansı'nda İngiltere'nin çabaları sonucu İzmir Yunanistan'a verilmiştir.

İngiltere'nin böyle bir politika izlemesi aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) İzmir'in stratejik öneminin azaldığının
- B) Güçlü bir İtalya yerine kolayca yönlendirebileceği bir devletin İzmir'i almasını istemesinin
- C) İtalya'nın İtilaf Devletlerinden ayrılmasının
- D) Yunanistan'ı korumak istemesinin

11. Mondros Ateşkes Anlaşması ile Osmanlı ordusunun terhis edilmesi ve ordunun elinde bulunan silah ve cephanenin İtilaf Devletlerine teslim edilmesi kararı alınmıştır.

Verilen bilgiye göre aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü korunmuştur.
- B) Osmanlı toprakları savunmasız bırakılmak istenmiştir.
- C) Azınlık haklarının devam etmesi kararlaştırılmıştır.
- D) Osmanlı ekonomisi kontrol altına alınmak istenmiştir.

12. Mondros Ateşkes Anlaşması'yla Anadolu'da uygulanan işgallere karşı Türk halkı teşkilatlanarak bir millî direniş ruhu oluşturdu. İşgallere karşı vatani koruma ve bağımsız yaşama isteği sonucunda oluşan bu direniş ruhuna Kuva-yı Millîye (millî kuvvetler), teşkilatına ise Kuva-yı Millîye Teşkilatı denir. Kuva-yı Millîye, düzenli ordu kurulana kadar bölgesel olarak işgalci devletlere ya da azınlıklara karşı vatani savunan silahlı gruplardı.

Buna göre Kuva-yı Millîye örgütüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Topyekün hareket taktiğini uygulamıştır.
- B) Halkın işgallere olan tepkisinin bir sonucu olarak oluşmuştur.
- C) İstanbul Hükûmeti tarafından desteklenmiştir.
- D) Bazı bölgelerde düşman ile işbirliği yapmıştır.

13. **Osmanlı ülkesinin İtilaf Devletlerinin işgaline açık hâle geldiğine Mondros Ateşkes Anlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi kanıt olarak gösterilemez?**

- A) Osmanlı orduları terhis edilecek
- B) Osmanlı Devleti İttifak Devletleri ile ilişkisini kesecek
- C) Osmanlı limanları İtilaf Devletlerinin denetimine bırakılacak
- D) Boğazlar İtilaf Devletlerinin denetimine bırakılacak

14. Mondros Ateşkesi'nden sonra azınlıklar, Osmanlı Devleti'nin yıkıldığına kesin gözüyle baktıklarından Anadolu topraklarından pay almak için bağımsız devlet kurabilmek için çalışmalara giriştiler.

Buna göre azınlıklar amaçlarına ulaşmak için aşağıdaki gelişmelerden hangisini yapmış olamazlar?

- A) Bulundukları yerlerde ıslahat ve reform talebinde bulunmak
- B) Bölgelerinde sahte belgelerle çoğunlukta olduklarını iddia etmek
- C) Cemiyetler ve çeteler kurarak Türklere saldırmak
- D) Basın yayın yoluyla propaganda yapmak

15. İtilaf Devletleri, I. Dünya Savaşı bitmeden imzaladıkları gizli antlaşmalarla Osmanlı topraklarını aralarında paylaşmışlardı. Savaş bitiminden itibaren bu antlaşmalara uygun olarak işgalleri başlatmışlardı. Ancak aynı durum Boğazlar için söz konusu olmamıştı. Boğazlar, herhangi bir devletin değil, bütün İtilaf güçlerinin oluşturduğu bir komisyonun yönetimine devredilmişti.

Buna göre Boğazlarla ilgili;

- I. Avrupa'nın güvenliği için önemli olduğu,
- II. İtilaf Devletlerinin çıkarlarının çatıştığı,
- III. İtilaf Devletleri tarafından defalarca işgal edildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I ve III.

16. Mustafa Kemal Paşa Havza'ya ulaştıktan sonra halkla toplantı yapmış, toplantı sonunda Havza Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin açılmasını sağlamıştır. Mustafa Kemal Paşa Havza'dan kolordu komutanlarına gizli bir telgraf göndermiştir. Bu telgrafta, Anadolu'da yaşanan işgallerin mitingler yapılarak ve İtilaf Devletleri ile Osmanlı Hükûmetine telgraflar çekilerek protesto edilmesini istemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in Havza'dan ordu komutanlarına telgraf çekerek ulaşmak istediği amacın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Milli bilinci uyandırmak
- B) Ülkedeki işgalleri kolaylaştırmak
- C) Askeri savaş malzemesi toplamak
- D) Ordunun eksiklerini gidermek

17. Mondros Ateşkes Anlaşması'nın aşağıdaki hükümlerinden hangisinin Anadolu'da Kuvâ-yı Milliye adıyla silahlı direniş teşkilatlarının kuruluşunda temel etken olduğu söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti müttefikleriyle tüm ilişkilerini kesecek, Alman uyruklu memur ve subaylar Osmanlı ülkesini terk edecek.
- B) Sınırların korunması ve iç güvenliğinin sağlanmasına yetecek kadarının dışında, Osmanlı ordusu terhis edilecek.
- C) Hükûmet haberleşmesi dışındaki tüm haberleşme sistemi İtilaf Devletlerinin denetimine bırakılacak.
- D) Toros Tüneli İtilaf Devletlerinin kontrolüne bırakılacak.

18.

Yukarıda Birinci Dünya Savaşı öncesi dünyada sanayinin kurulmasıyla başlayan gelişmeler verilmiştir.

Buna göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Sömürgecilik hızlandı.
- B) Okur yazar oranı arttı.
- C) Demokrasi gelişti.
- D) Millî Mücadele başladı.

19. Mondros Ateşkesi'nin sonrasında İtilaf Devletlerinin işgallerinin başlaması üzerine Mustafa Kemal, hükûmete bir rapor göndererek İskenderun Limanı'nın İngiltere tarafından işgal edilmesinin büyük bir hata olacağını belirtmiş, işgale karşı kuvvet kullanmak için Genelkurmay'a görüş sorunca; Başbakan Ahmet İzzet Paşa, Harbiye Nazırı imzasıyla Yıldırım Ordularının kaldırıldığını ve Grup Komutanı olan Mustafa Kemal'in İstanbul'a tayin edildiğini bildirmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal, Anadolu'daki işgallere karşı çıkmıştır.
- B) İstanbul Hükûmeti, Mondros koşullarına karşı çıkmak istememiştir.
- C) Mondros Ateşkes hükümleri uygulanırken Mustafa Kemal mevcut durumu eleştirmiştir.
- D) Mustafa Kemal, ulusal egemenliğe dayalı İstanbul Hükûmeti'nde önemli bir görev üstlenmiştir.

20. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi'nin maddeleri;

- ekonomik alanda kısıtlamalar,
- askerî alanda yaptırımlar,
- egemenlik alanında kısıtlamalar

olmak üzere üç ana bölümde toplanabilir.

Bu anlaşmanın aşağıdaki hükümlerinden hangisi, Osmanlı Devleti'ne yönelik askerî sınırlamalara örnek olarak gösterilebilir?

- A) İstanbul ve Çanakkale Boğazları, bütün devletlerin gemilerine açık olacak
- B) İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehlikede gördükleri yerleri işgal edebilecek
- C) Osmanlı Devleti, iç güvenliğinin ve sınırların korunması dışındaki askerlerini terhis edecek
- D) Osmanlı Devleti müttefikleriyle tüm ilişkilerini kesecek